

ACC. N:R M. 15928:1-5.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Karin Petri, Bjärnum*
Härad: *V. Gönge m. fl.* Berättare: *" "*
Socken: *N. Åarp m. fl.* Berättarens yrke: *bokbindare*
Uppteckningsår: *1962* Född år *1896* i *N. Åarp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Meilstolpar och vägvisare. s. 1-5.
(foton sid. 1a ö. 2a)
mg. salinas*

LuF 119

3/12-62

Skriv endast på denna sida.

Militärlägar och Kogaisare

I Björnum samhälls här en militärlägar-
mittel, småt "Björba" en f. d. gammal gästgivar-
gård. (I Björnum funnos på 1880-talet tvänne gäst-
givargårdar så gott som mittel småt varandra)

Björba hären innehades värdskapet är av andra
gästgivararna återkommande. I "Björba" (nuvarande
namn) bodde Jacob Larsson, han var "knäve" och
kamman från Sjuhärads bygderna, hustrun hette Helena
och var skänke. Den andra gästgivarinnehavaren
ägs den fastigheten som numera ägs och bebos
av Fabrikus Dahl. Hans namn var Per Olsson
och hustrun hette Malakia både bodiga från
Färns härad och sedermera slöt med "Skumpen"
"Gästs kända". Dessa småtade militärlägar
nr. 1 berättade hur lång väg det var till Rönge
som de var Rönge ställe. Från Rönge gick vägen

Luf 119

M. 15928: 1a

Landskap: Boine Berättare: Karin Peto
 Härad: Värmland Berättarens yrke: _____
 Socken: Närn Åarp Berättarens adress: Slättaröd, Bjärnum
 Uppteckningsår: 1962 Född år 1896 i Slättaröd, N. Åkarp
 Upptecknare: Karin Peto, Slättaröd, Bjärnum.

Vägpåle nr. 1., stående vid "Bjärbo", Bjärnum

uz. salmas

öfver Kärrebo med Tante - Skala - Bjärnum
 - Viija - Emmajunga - Lue gamla Riksgrensens
 med Markbygd. Utmed denna väg funnos
 milstapen på vägen Gårdingsväg och kallas
 "Gårdingsstapen" eller "Gårdingsstaplar"
 Inom kirkodomen förekomma de allmänne och
 förekomma ännu på vissa ställen fastän
 vägen nu fått ny skickning. Se foto nr 2.
 Buktarna var nedanför i stenen
 stannade bara placerade på socker och stän
 ikända stora stann utmed mindre socklen
 var ungefär 1 metern i fyrkant
 2 sidorna funnas ännu kvar på skivan
 Bjärnum - Viija. Den ena foto nr 2,
 utmed gamla landsvägen vid Tumbö
 (den blev för några år sedan nedrivna men
 blev på återstående hembygdsnamnet ännu
 alltså dock några längre än de stegen

M. 15928:2a.

2

Landskap: Skåne Berättare: Kerni Peters
Härad: Västra Gönne Berättarens yrke: _____
Socken: Norra Åkarp Berättarens adress: Stämrot, Bjärnum
Uppteckningsår: 1962 Född år 1896 i Stämrot, N.Åkarp
Upptecknare: Kerni Peters

Vägpåle nr. 2 stående vid gamla landsvägen vid Tunnby, Bjärnum har en gång varit raserad vid bygge men återuppförd lite längre in i skogen, betydligt söndervittrad men översta delen försedd med en minhuggen rund platta å vilken i relieff framträtt en kunglig krona, texten i övrigt oläslig.

neg. saknas

En fures vid Hajoja och benämndes före
 "Hjörings-pajlen vid Hajoja eller kare och
 gäv Hajojapajlen". För länge jag kunnat
 genom färdvägningarna uti som vore och stannar
 nu och kändiserna omman t. Gänge av
 gräskan samma utseende som i bild 2, c. a 5 em
 tjock 1 meter höga och någon kare 75 em samt
 40 i 50 em. i botten i övre delen av den var en
 plats utbyggd eller kanske bättre sagt
 nedbyggd (57) i denna form under en skans
 i relief. Gångstegen mellan skans och smilant
 benämndes "Färdstegen" här hade färd
 som många gånger laga i fejd med varandra
 och med bänderna och här utkomparat många
 fejder de fack färdades till och från mark-
 naden i Markbygd. I släkten Björnsm.
 Kala-Larviva finnes ännu några stelar
 kvar med samma utseende som nu 2

8

ACC. N:R M. 15928:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ingen är nästan försuad. Om de någon
gång varit smilade i bokstavena vet jag inte
men skulle de hava varit detta så har med
all sannolikhet bokstavena varit svarta
7 Östra Gänge vara blomarna och gyllingar
med uti fast älskningen är en sådan
upphimlad och överlämnad till hävarande
hembygdspark där den är uppmonterad
i en backel. bokstavena är upphimlade.
Har jag varit mig med personer i 70-80 års
åldern men många av dessa är døde och
den yngre generationen vet ingenting
om militärens hem färger färd och att
de brukade då de var ute och kunde längre
släcker låta kistarna vila vid militären
för att de skulle få äta av medförd
färdkost. De brukade dock aldrig rast
vid "Tämningsplan" det var farligt

5
 dels på spåkade det där, och dels var de
 radda för fattare.

Dee stent på vägen Händsholm Tvinga som
 percerade på vägens västra sida från
 Händsholm riksnät utom den vid Gångvare-
 gårdens i Bjärnum som står på höger side
 om vägen. Om vägen nu passerad den
 stätt på höger side kan jag inte med säker-
 het säga.

Stenarna äro av grå granit som förut
 är omtalad, Verifian de komma och jag ej
 ej heller som den Linnéskan den.

Stenkuggare har funnits på platser under
 flera generationer och grovstenar har kuggats
 ut stora klippblock. Grå granit finnes det
 ju på om man inget särskilt beaktat

Någon räknades efter gammal svensk mil
 och en fjärdingsväg var ju en fjärdedel mil.